

การกายภาพหลังผ่าตัดกระดูกและข้อ สำคัญอย่างไรต่อ

ศูนย์ : ศูนย์เวชศาสตร์ฟื้นฟู

บทความโดยแพทย์ : พญ. พรพรรณ พานเพียรศิลป์

ผู้ป่วยที่เข้ารับการผ่าตัดกระดูกและข้อ ในช่วงแรกส่วนใหญ่ยังไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้เต็มที่ การใช้งานกระดูกและข้อ บางรายหากมีการใส่อุปกรณ์เทียมตามข้อในร่างกายก็ยิ่งยากต่อการเคลื่อนไหว ดังนั้นการกายภาพหลังผ่าตัดกระดูกและข้อ โดยแพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟูและนักกายภาพบำบัด มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยลดภาวะแทรกซ้อนหลังการผ่าตัด ลดการ

ออกกำลังกายได้เองเพื่อลดโอกาสเกิดข้อติด และพังผืด จนมีสมรรถภาพร่างกายที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ การฟื้นฟูสมรรถภาพเต็มศักยภาพ

สารบัญ

- [ทำไมผู้ป่วยผ่าตัดกระดูกและข้อ ต้องทำกายภาพหลังผ่าตัด](#)
- [การทำกายภาพผู้ป่วยหลังผ่าตัดกระดูกและข้อ](#)
- [ปรึกษาแพทย์ออนไลน์ ไม่เสียค่าใช้จ่าย](#)

ทำไมผู้ป่วยผ่าตัดกระดูกและข้อ ต้องทำกายภาพหลังผ่าตัด

เมื่อผู้ป่วยผ่าตัดกระดูกและข้อ ไม่ว่าจะเป็น กระดูกแขน ขา ข้อเข่า ข้อไหล่ กระดูกสันหลัง หรือข้อกระดูกส่วนใดก็ตาม หลังการผ่าตัดก็จะมีประสิทธิภาพลดลง เป้าหมายหลักของการทำกายภาพหลังผ่าตัดกระดูกและข้อก็เพื่อช่วยบรรเทาความเจ็บปวดจากแผลผ่าตัด และช่วยให้ฟื้นสมรรถภาพทางร่างกายให้กลับมาทำงานได้เต็มที่เร็วที่สุด โดยที่ไม่ต้องใช้ยาจำนวนมากที่อาจเสี่ยงเกิดผลข้างเคียง เพราะหากไม่ได้รับการกายภาพหลังผ่าตัด การฟื้นตัวโดยธรรมชาติอาจใช้เวลานาน และล่าช้า มีโอกาสภาวะแทรกซ้อนที่ไม่พึงประสงค์ การฟื้นตัวนั้นอาจไม่สมบูรณ์ และมีโอกาสเกิดพังผืด ที่จะกลายเป็นแผลเป็น ข้อติด ขยับเคลื่อนไหวได้ไม่สุด และ กล้ามเนื้อลีบ หักนานไปจะทำให้ฟื้นฟูรักษาได้ยาก

> [กลับสารบัญ](#)

การทำกายภาพผู้ป่วยหลังผ่าตัดกระดูกและข้อ

แพทยศาสตรบัณฑิต

และนักกายภาพบำบัดก็จะมีส่วนในการฟื้นฟูร่างกายของผู้ป่วยโดยการช่วยออกแบบวิธีการออกกำลังกายให้กับผู้ป่วยอย่างเหมาะสม เพื่อฟื้นฟูความแข็งแรงของกล้ามเนื้อและการเคลื่อนไหวของร่างกาย โดยปกติผู้ป่วยเริ่มทำการบริหารเพื่อฟื้นฟูร่างกายหลังผ่าตัด

โดยจะต้องมีการประเมิน และจัดโปรแกรมการฝึกให้ผู้ป่วยสามารถฝึกได้ตามแผนกายภาพ เพื่อป้องกันภาวะข้อติด ป้องกันการอักเสบ และเสริมสร้างความแข็งแรงของกล้ามเนื้อข้างที่ผ่าตัด ฝึกการลุกนั่งบนเตียง เคลื่อนย้ายตัวจากเตียง การนั่ง ลุก ยืน เดิน และ วิ่ง โดยใช้อุปกรณ์ช่วยเดินได้อย่างเหมาะสม เช่น

- ออกกำลังกายเพื่อป้องกันขาบวมและภาวะลิ่มเลือดอุดตัน ด้วยการกระดกข้อเท้าขึ้น-ลง และบิดข้อเท้าเข้า-ออก ให้สม่ำเสมอ โดยในหนึ่งวัน สามารถทำได้หลายรอบ **ควรทำอย่างน้อย 2 รอบ (กรณีไม่ได้มีการบาดเจ็บที่ข้อเท้า)**
- การใช้ผ้าขนหนูม้วนรองใต้เข่า หรือใช้หมอนใบเล็ก ออกแรงที่เข่ากดผ้าขนหนูลง ตรงๆ เกร็งกล้ามเนื้อต้นขาค้างไว้ 5-10 วินาที **ควรทำอย่างน้อย 3-5 รอบ/วัน**
- ออกกำลังกายเพื่อเพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อขา โดยเกร็งขาค้างไว้ ทำละ 15-20 ครั้ง วันละ 3-5 รอบ
- การลุกนั่ง ยืน เดินควรทำในท่าทางลักษณะที่ถูกต้อง และฝึกเดินโดยใช้อุปกรณ์ช่วยในการลงน้ำหนัก ให้เหมาะสมกับการฝึกและให้คำแนะนำในการกำกับดูแลของแพทย์เวชศาสตร์และนักกายภาพบำบัดซึ่งทำงานร่วมกัน

อย่างไรก็ตาม การทำกายภาพเพื่อการฟื้นฟูหลังผ่าตัดขึ้นอยู่กับอาการบาดเจ็บแต่ละชนิด และวิธีการผ่าตัด ซึ่งจะได้รับการดูแลและวางแผนโดยแพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟู และนักกายภาพบำบัดที่เชี่ยวชาญด้านการดูแลกลุ่มผู้ป่วยโรคกระดูกและข้อร่วมกันประเมินเพื่อปรับการ ฉะนั้นการทำกายภาพบำบัดหลังผ่าตัดจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ไม่ควรละเลย เพราะจะช่วยฟื้นฟูร่างกายผู้ป่วยให้กลับมาใช้ชีวิตได้ดีที่และเต็มศักยภาพของร่างกาย ทั้งนี้สามารถปรึกษา

ปรึกษาทุกปัญหาสุขภาพแบบออนไลน์
ไม่เสียค่าใช้จ่าย